

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Педагогічний факультет

Кафедра початкової освіти та освітніх інновацій

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**«МЕДІАДИДАКТИКА 4.0: КРЕАТИВНІ
СТРАТЕГІЇ МИСЛЕННЯ ТА НАВЧАННЯ»**

Освітня програма: для усіх ОП

Галузь знань: для усіх галузей знань

Спеціальність: для усіх спеціальностей

(освітня компонента загальноосвітнього спрямування, каталог 1)

Затверджено на засіданні кафедри
початкової освіти та освітніх інновацій.
Протокол № 1 від 26 серпня 2025 р.

Навчальна дисципліна «**Медіадидактика 4.0: креативні стратегії мислення та навчання**» розроблена як окремий модуль вивчення освітньої компоненти «Медіадидактика» у рамках проєкту програми ЄС Еразмус+ «Модернізація педагогічної вищої освіти з використанням інноваційних інструментів викладання – MoPED» (№ 586098-EPP-1-2017-1-UA-EPPKA2-CBHE-JP).

Європейська Комісія підтримує створення цієї публікації, яка відображає лише погляди авторів. Комісія не несе відповідальності за будь-яке використання інформації, що в ній міститься.

The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Медіадидактика 4.0: креативні стратегії мислення та навчання
Викладач (-і)	проф. Червінська Інна Богданівна
Контактний телефон викладача	+380506716106
Е-mail викладача	inna.chervinska@cnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Статус дисципліни	Вибіркова
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Згідно розкладу. Онлайн консультації можуть бути організовані за бажанням здобувачів вищої освіти.

2. Анотація до навчальної дисципліни

Предметом вивчення освітньої компоненти є теоретико-методологічні засади медіадидактики, медіаосвіти, медіаграмотності та медіакультури як основи формування медійно-інформаційної компетентності сучасного фахівця.

Курс «Медіадидактика 4.0: креативні стратегії мислення та навчання» розкриває сучасні підходи до роботи з медіа, цифровими ресурсами та інформаційними технологіями для розвитку креативного та критичного мислення. Здобувачі освіти опановують методи аналізу, створення та використання медіа-контенту у професійній та повсякденній діяльності, розвиваючи інформаційноцифрову компетентність.

Освітня компонента спрямована на формування у здобувачів вищої освіти базових компетентностей в галузі медіадидактики, оволодіння медіаосвітніми технологіями та сучасними мультимедійними ресурсами, що забезпечують інформаційно-дидактичний супровід професійної діяльності. Для реалізації окреслених завдань здобувачам вищої освіти репрезентується низка інноваційних інструментів навчання, які розкривають можливості застосування медіаресурсів для підвищення ефективності організації й конструювання особистісної взаємодії.

Особливістю освітньої компоненти є те, що вона розроблена і впроваджена в освітній процес закладів вищої освіти у рамках проекту програми ЄС Еразмус+ КА2 «Модернізація вищої педагогічної освіти з використанням інноваційних інструментів викладання – MoPED, No586098-EPP-1-2017-1-UA-EPPKA2-SBHE-JP (2017-2022) (<https://ciot.pnu.edu.ua/developed-new-courses/>). У її викладанні передбачено використання ресурсів *Центру інноваційних освітніх технологій «PNU EcoSystem»* (<https://ciot.pnu.edu.ua/>), зокрема роботу здобувачів вищої освіти у різних навчальних просторах (ІТ-простір, простір мобільного навчання, презентаційний простір, простір рефлексії, конференц-простір) з використанням сучасного технічного обладнання.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Мета курсу - формування компетентностей, що забезпечують здатність критично оцінювати медіа-контент, застосовувати сучасні інформаційно-цифрові технології для творчої діяльності, розвивати креативне мислення та ефективно взаємодіяти у медійному просторі.

Основними цілями вивчення навчальної дисципліни :

- ✓ Ознайомити здобувачів освіти з сучасними теоретичними підходами до медіатехнологій.

- ✓ Розвинути навички створення, редагування та аналізу цифрового та медіа-контенту.
- ✓ Формувати здатність застосовувати креативні стратегії мислення для вирішення різних професійних та практичних завдань.
- ✓ Навчити критично оцінювати медіа-ресурси та інформаційні потоки.
- ✓ Розвивати цифрову, медійну та інформаційну грамотність, формуючи компетентності для сучасної цифрової взаємодії.
- ✓ Стимулювати інноваційний підхід до роботи з інформацією та медіа у різних сферах діяльності.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності:

ЗК-1. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК-2. Здатність працювати в команді, міжособистісної взаємодії.

ЗК-3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК-4. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК-1. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, використовувати відкриті ресурси, інформаційно-комунікаційні та цифрові технології, оперувати ними в професійній діяльності.

СК-2. Здатність до моделювання змісту відповідно до очікуваних результатів навчання, добору оптимальних форм, методів, технологій та засобів формування ключових і предметних компетентностей

СК-3. Здатність до формування у здобувачів початкової освіти інфомедійної грамотності, критичного мислення та умінь аналізувати медійну інформацію.

Програмні результати навчання:

ПР-01. Критично оцінювати достовірність та надійність інформаційних джерел, дотримуватися юридичних і етичних вимог щодо використання інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій у професійній діяльності.

ПР-02. Організувати професійну діяльність із використанням цифрових технологій та технологій дистанційного навчання, розвивати навички безпечного використання цифрових технологій та сервісів.

ПР-03. Збирати, інтерпретувати та застосовувати дані медіаосвіти у різних сферах професійної діяльності із використанням методів наукової діяльності.

ПР-04. Формувати критичне мислення та інфомедійну грамотність.

ПР-05. Знати основи запобігання корупції, суспільної та академічної доброчесності на рівні необхідному для формування нетерпимості до корупції та проявів недоброчесної поведінки та вміння застосовувати їх у професійній діяльності.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	24
самостійна робота	54

Ознаки навчальної дисципліни				
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативна / вибіркова	
8	Середня освіта	4	вибіркова	
Тематика навчальної дисципліни				
Тема		кількість год.		
		лекції	практичні/ семінарські заняття	
			сам. роб.	
Тема 1. Медіадидактика в умовах цифрової трансформації медіапростору. Історичний дискурс походження «медіадидактика» як інноваційного контенту. Категоріальний апарат медіадидактики та її зв'язки з іншими освітніми компонентами. Концепція <i>Освіти 4.0</i> : нові виклики й можливості. Інклюзивна медіадидактика: доступність цифрових ресурсів для всіх учасників комунікативної взаємодії.		2	4	10
Тема 2. Медіаосвіта та медіаграмотність як складові медіакомпетентності фахівця. Сутність понять «медіаосвіта», «медіаграмотність», «медіакультура» та «медіакомпетентність». Медіакультура як тренд у системі ціннісних координат особистості. Складові медіакультури й медійно-інформаційної грамотності. Візуальна медіакультура. Медіаграмотність і цифрова культура в професійній діяльності. Критичне мислення як основа медіакомпетентності сучасного фахівця. Роль медіа у формуванні критичного та креативного мислення. Кліпове мислення: виклики та реалії цифрових трансформацій.		2	4	4
Тема 3. Креативні медіастратегії навчання. Storytelling і візуальний наратив у медіадидактиці. Гейміфікація та навчальні ігри в цифровому середовищі. EdTech і штучний інтелект у креативному навчанні (ChatGPT, Canva AI, Diffit, Magic School). Проектно-дослідницьке навчання з використанням медіа. AR/VR-технології у створенні медіаосвітніх контентів. Поняття про медіатекст та його види. Алгоритм дослідження медіатекстів. Креалізовані тексти та їх види.		2	4	10
Тема 4. Інноваційні медіаплатформи для навчання та взаємодії. Медіадидактика 4.0: креативні стратегії навчання. Використання форматів медіа в професійній діяльності. Використання медіаосвітніх технологій під час презентацій та ділових зустрічей. Інноваційні медіаплатформи для навчання та взаємодії: інтеграція <i>Google Workspace, Microsoft 365, Canva for Education</i> . Використання соціальних медіа як освітньо-пізнавального ресурсу: TikTok, Instagram, YouTube у навчанні. Подкасти, блоги у практичній діяльності. Інтерактивні інструменти: Genially, Padlet, Mentimeter, Nearpod, Jamboard.		2	4	10

<p>Тема 5. Цифрові інструменти та медіаплатформи в процесі навчальної взаємодії. Технологічно-педагогічний інструментарій створення сайту, електронного портфоліо, CV, подкасту, медіакейсів. Технології створення блогу (блогерство). Медіахаб як інформаційний простір комунікації. Медіапростір як складова інформаційної екосистеми. Алгоритм роботи з медіакейсами. Ефективні моделі комунікації та проведення заходів в онлайн форматі: освітній вебінар, віртуальна екскурсія, телеконференція, відеолекції, навчальні та тренувальні системи симуляцій, відеотренажер.</p>	2	4	10
<p>Тема 6. Штучний інтелект та інформаційна безпека: медіаосвітній простір у реаліях війни. Штучний інтелект та інформаційна безпека: медіапростір у реаліях війни. Фішинг. Шахрайство в соцмережах за допомогою ШІ: як не стати жертвою. Використання ресурсів соціальних мереж у професійній діяльності. Візуальна комунікація та інфографіка як інструменти навчання. Взаємодія емоційного та штучного інтелектів. Етика ділової комунікації в Інтернеті: нетикет. Кібербулінг, або віртуальна агресія. Безпечний інтернет: правила захисту від кібербулінгу. Поняття «кібербезпеки» у професійній діяльності. Маніпулятивний контент. Дезінформація та дипфейки як маніпулятивний вплив медіа.</p>	2	4	10
ЗАГ.	12	24	54

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

<p>Загальна система оцінювання освітньої компоненти</p>	<p>Оцінювання знань здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до «Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» https://cutt.ly/YeXSdIpV Вид контролю: залік. Практичні заняття – 80 балів. Контрольна робота – 10 балів. Самостійна робота / індивідуальне/творче завдання – 10 балів. Максимальна кількість балів за вивчення дисципліни – 100 балів. Здобувач може отримати додаткові бали за результати неформальної освіти як результати навчання з навчальної дисципліни, що відображають зміст окремих тем (але не більше 10 балів) відповідно до Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника https://cutt.ly/yeXStrN9</p>
<p>Вимоги до письмових робіт</p>	<p>Контрольна робота (тестові завдання) – 10 балів.</p>

	Самостійна робота (підготовка презентацій, творчих проєктів, есе). ІНДЗ (міні-дослідження). Разом - 10 балів.
Практичні/семінарські заняття	Максимальна оцінка – 7 балів.
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 90% практичних завдань. При виставленні підсумкової форми контролю враховуються навчальні досягнення здобувачів освіти (бали), набрані за виконання всіх видів робіт під час поточного контролю, а також бали за результатами неформальної освіти. https://cutt.ly/QeXSxE0n
Підсумковий контроль	Форма підсумкового контролю – залік.

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи: виконання письмових робіт у процесі вивчення навчальної дисципліни є обов'язковим для всіх здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Інформація щодо результатів тестування, виконання індивідуальних / групових робіт, презентації результатів самостійної роботи, загальна оцінка змістового модуля в цілому надається кожному здобувачеві освіти індивідуально. Неприпустимими є плагіат та списування. Інформація щодо оцінки виконання індивідуального завдання надається здобувачеві після представлення результатів виконання роботи. Результати виконання індивідуального творчого завдання надаються згідно розкладу практичних занять.

Академічна доброчесність: викладання навчальної дисципліни та взаємодія із здобувачем освіти ґрунтуються на основі положень нормативно-правових документів та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів освіти та науково-педагогічних працівників: «Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» <http://surl.li/vystzz>; «Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» <http://surl.li/fhjkjz>; «Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>.

Відвідування занять: порядок та організація контролю знань здобувачів вищої освіти визначаються «Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» <http://surl.li/omcveh>.

Пропуски практичних занять відпрацьовуються. Здобувач вищої освіти зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до «Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 309 від 19 травня 2023 р.). <https://cutt.ly/YeXSdIpV>

Неформальна освіта. Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника»: <https://cutt.ly/QeXSxE0n>

8. Рекомендована література

Основна:

1. Баришполець О.Т., Найдьонова Л.А. Медіакультура особистості: соціально-психологічний підхід: навчально-методичний посібник. К.: Міленіум, 2018. 440 с.
<https://mediaosvita.org.ua/wp-content/uploads/2016/11/Posibnik.pdf>
2. Концепція впровадження медіаосвіти в Україні (нова редакція) (2016). Режим доступу:
<https://ms.detector.media/mediaprosvita/mediaosvita/>
3. Медіаосвіта. Енциклопедія освіти / головний ред. В. Г. Кремень. К.: Юрінком Інтер, 2021. С. 481–482. <https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint>
4. Медіаосвіта та медіаграмотність: короткий огляд / В. Ф. Іванов та ін. 2-ге вид., стер. К.: АУП, ЦВП, 2012. 58 с. URL: <http://www.aup.com.ua/upload/ogliad.pdf>.
5. Медіаосвіта та медіаграмотність: підручник / за науковою редакцією В. В. Різуна. К.: Центр вільної преси, 2012. 352 с. <https://www.aup.com.ua/uploads/momg.pdf>
6. Потятиник Б. В. Медіа: ключі до розуміння. Львів: ПАІС, 2004. 312 с.
7. Череповська Н. Візуальна медіакультура: навч.-мет. пос. Київ, 2020. 112 с.
8. Червінська І.Б. Медіадидактика: концепція та методичні вказівки. Метод. посібник/handbook. Івано-Франківськ: Вид-во НАІР, 2019. 72 с.
<https://ciot.pnu.edu.ua/>
9. Червінська І.Б. Медіадидактика: інформаційно-методичний супровід організації практичних занять: навч.-метод. посібник. Івано-Франківськ: Вид-во Симфонія Форте, 2021. 80 с.
[https://drive.google.com/file/d/1XmUKenLIBUhq5HNL6Hp4s_Dk61sfqzYL/view?usp=share](https://drive.google.com/file/d/1XmUKenLIBUhq5HNL6Hp4s_Dk61sfqzYL/view?usp=share_link)
[link](#)
10. Червінська І.Б. Медіатехнології як ефективний засіб підвищення якості освітнього процесу у закладах вищої освіти. *Освітні обрії*. 2022. Том 55. № 2. С. 84-92.
DOI: <https://doi.org/10.15330/obrii.55.2.69-73>
18. Onkovic, G. V. (2013). Media didactics of your school: Ukrainian dosvid. *Vishcha of the Light of Ukraine, 1*, 23–29.
19. Chervinska I. B. Motivational aspect of personality formation in students with special abilities. 35 th IBIMA Conference 1-2 April. Seville, Spain. 2020.
<https://ibima.org/accepted-paper/motivation-aspect-of-personality-formation-of-pupils-with-special-abilities/> Індексовано наукометричною базою *Web of Science*.
20. Череповська Н. Медіаторчість як соціально-психологічний ресурс особистості. Типологія відеосприймання: зб. наук. праць Ін-ту психології АПН України. *Актуальні проблеми психології у 12 т.* / за ред. В. О. Моляко. Т.12. Вип. 8. Житомир Вид-во ЖДУ ім. Івана Франка, 2009. С. 318–325.
21. Thoman E., Jolls T. Literacy for the 21st Century: An Overview & Orientation Guide To Media Literacy Education. Centre for Media Literacy. Tessa Jolls. 2008. 87 p.
22. Masterman, L. A rationale for Media Education. *Media Literacy in the Information Age: Current perspectives*. New Brunswick, 1997. pp. 15-68.

Допоміжна:

1. Стратегія розвитку інформаційного суспільства в Україні (від 15 травня 2023 р. № 386-р.). Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/386-2013-%D1%80>

Основні нормативно-правові документи:

1. Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. URL <https://cutt.ly/QeXSxE0>
2. Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. URL: <http://surl.li/omeveh>

Інформаційні ресурси:

1. Наукова електронна бібліотека. (Книги, підручники). <http://www.nbu.gov.ua/portal>
2. Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського. <http://www.nbu.gov.ua>
3. Наукова бібліотека: Карпатський національний університет імені Василя Стефаника. <http://lib.cnu.edu.ua/>

Викладач,
доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри початкової освіти
та освітніх інновацій

Інна ЧЕРВІНСЬКА